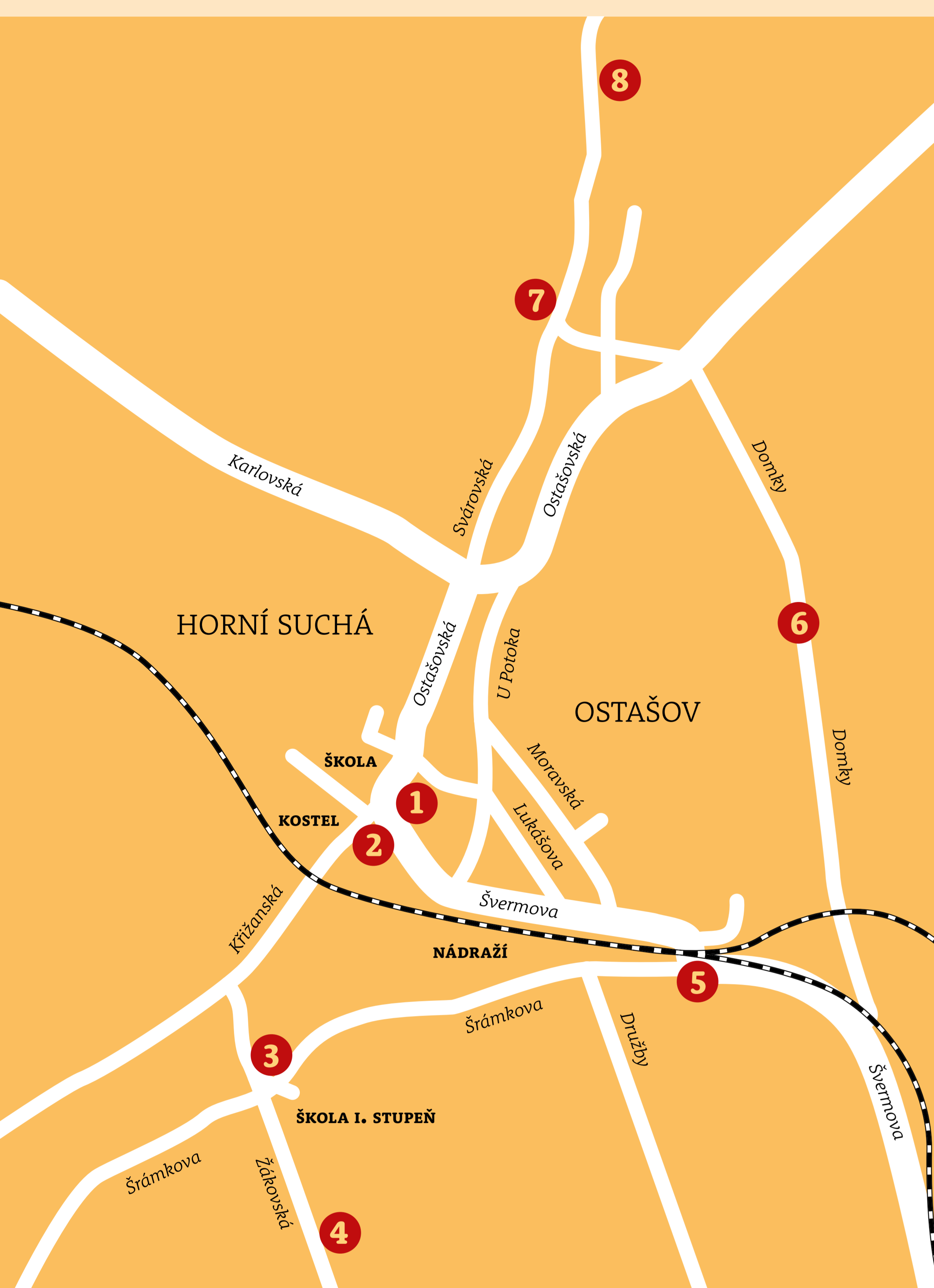

5

Automobilka R.A.F. – LIAZ

Der Autohersteller R.A.F. – LIAZ • Fabryka samochodów R.A.F. – LIAZ

Zastavení / Stationen / Przystanki

1. Spolek přátel Ostasova

Verein der Ostaschovschen Freunden /
Towarzystwo przyjaciół Ostaszowa

2. Kostel sv. Vojtěcha

St. Adalbert Kirche / Kościół św. Wojciecha

3. Ostasov a příroda

Ostasov und Natur / Ostaszów i przyroda

4. Bitva u Liberce – Sedmiletá válka

Schlacht bei Reichenberg /
Bitwa u Liberca – Wojna siedmioletnia

5. Automobilka R.A.F. – LIAZ

Der Autohersteller R.A.F. – LIAZ /
Fabryka samochodów R.A.F. – LIAZ

6. Tajemná vila u letiště

Mysteriöse Villa / Willa tajemnicza u lotniska

7. Zajatecký tábor z 1. světové války

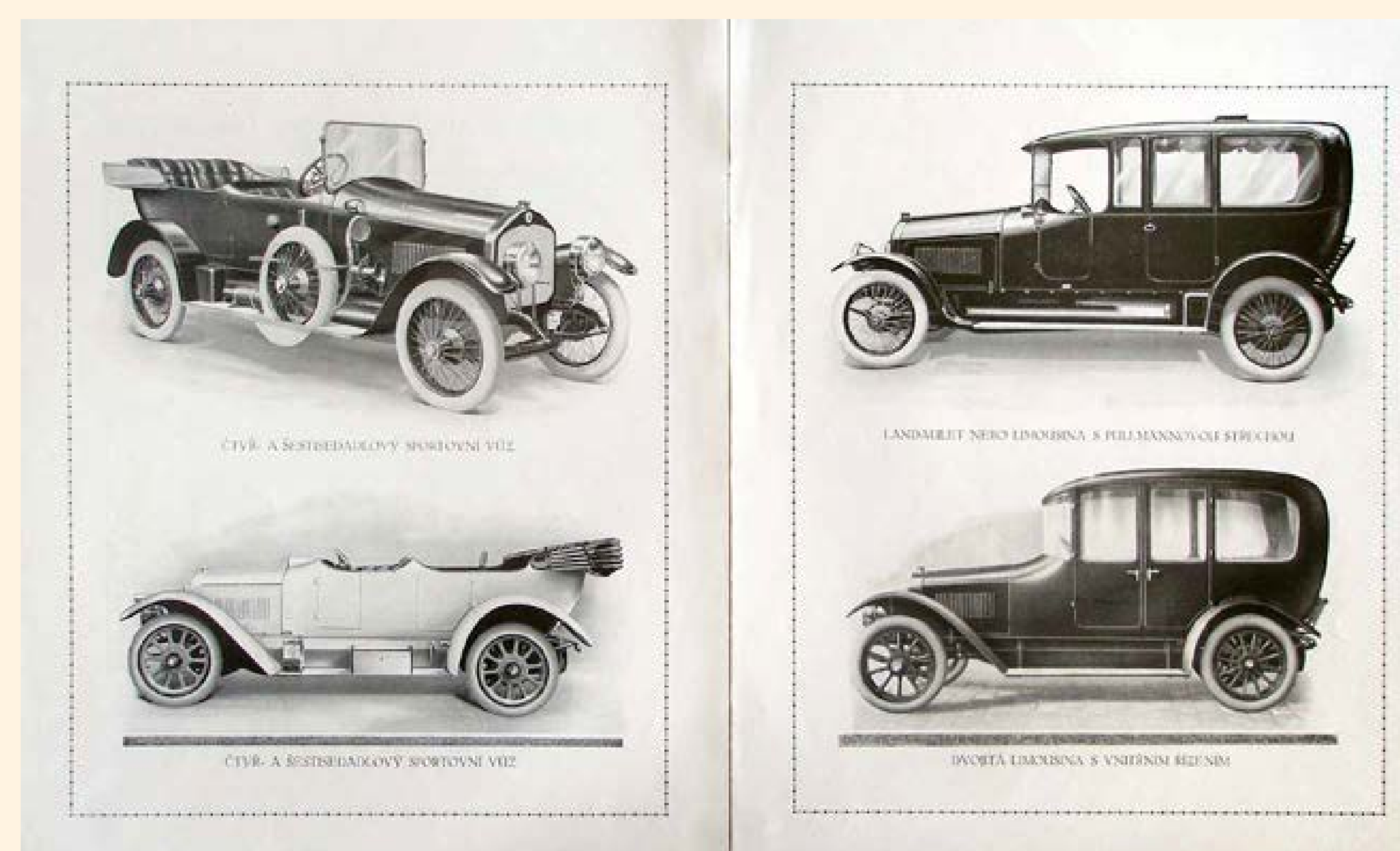
Kriegsgefangenenlager des 1. Weltkrieges /
Obóz jeńców – 1. wojna światowa

8. Větrný mlýn Berzdorf

Windmühle Berzdorf / Wiatrak Berzdorf

Automobilka R.A.F. – LIAZ

Továrna byla založena Theodorem von Liebiegem v roce 1907. První automobil pod značkou R.A.F. vyjel z dílny v Barviřské ulici v roce 1907, linka v Růžodole (Ostašově) byla otevřena v roce 1908. V roce 1909 se zde již vyrábělo více než deset modelů aut. V roce 1916 byla továrna uzavřena, areál prodán a do prázdných hal se nastěhovala přádelna a továrna na koberce.

V roce 1926 RAFku koupil Christian Linser, který do objektu nastěhoval vybavení slévárny. Po jeho smrti kupuje továrnu firma W. Krefft z Gevelsbergu (1940). V roce 1941 o továrnu žádá německá firma Appelt, která sem vrací výrobu dílů pro automobily. Na konci války byla továrna vyrabována, přesto se v ní udržela výroba, která pokračovala pod národní správou Appelt a spol., později jako slévárna Janka.

V roce 1958 se továrna, které se začíná říkat „ostašovská slévárna“, dostává pod podnik LIAZ. V současnosti je mnohokrát přestavěný areál ve stavu postupné fyzické likvidace a je zde plánována moderní průmyslová zóna.

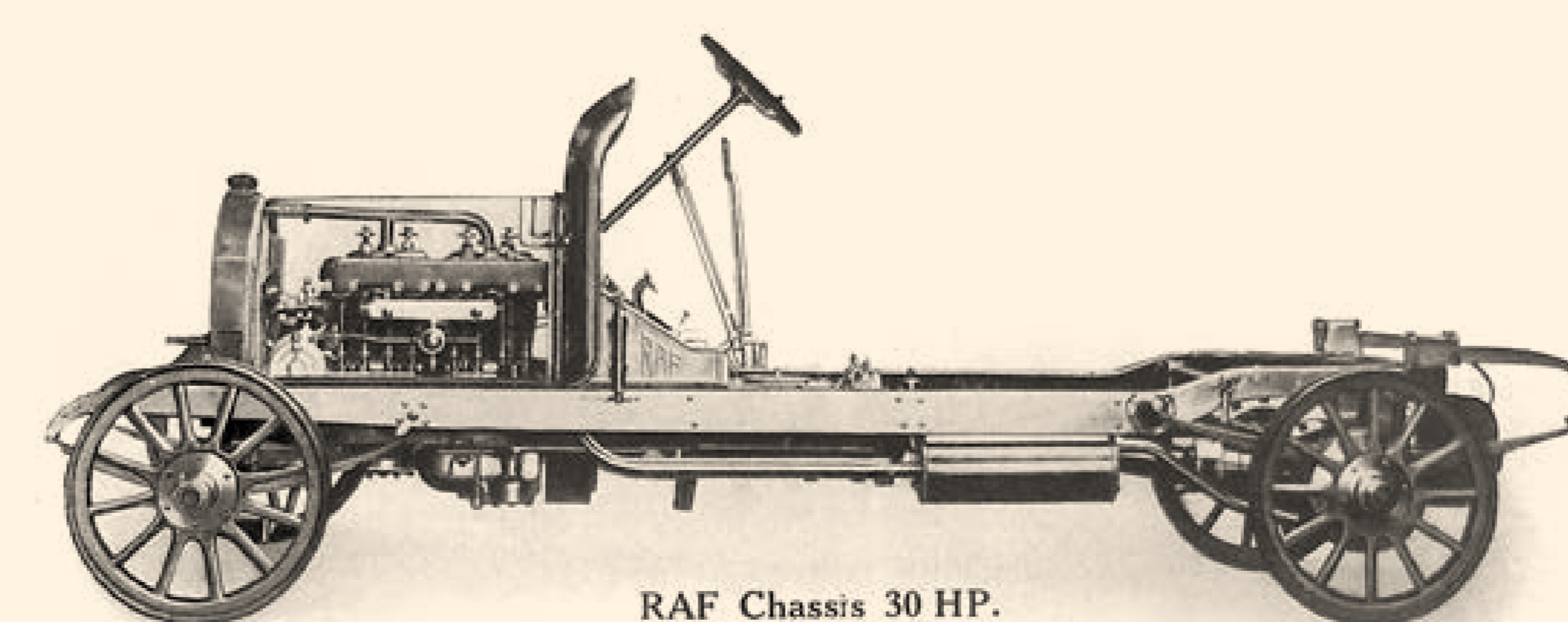
Der Autohersteller R.A.F. – LIAZ

Die Fabrik wurde von Theodor von Liebieg im Jahre 1907 gegründet. Das erste Auto unter der Marke R.A.F. rollte aus der Werkstatt in der Barviřská StraÙe im Jahre 1907. Ein Jahr später wurde die Produktion im Růžodol bei Ostašov (ehem. Berzdorf) eröffnet. Im Jahre 1909 gab es bereits mehr als zehn Modelle in der Produktion. Im Jahre 1916 wurde die Fabrik geschlossen und verkauft. In den leeren Hallen zog Spinnerei und Teppichweberei um.

Im Jahr 1926 kaufte der ehemalige RAF Objekt Christian Linser, der in das Gebäude eine Gießerei eingerichtet. Nach seinem Tod im 1940 hat das Unternehmen Firma Krefft von Gevelsberg gekauft. In 1941 wurde die Fabrik an deutsche Firma Appelt für Herstellung der Teile für Automobile vergeben. Am Ende des Krieges wurde die Fabrik zwar ziemlich geplündert, aber die Gießerei Produktion blieb und die Fabrik hat unter nationale Verwaltung Appelt und Co. Weiter gemacht. Später als Gießerei „Janka“.

Im Jahr 1958 wird die Fabrik, die hiesigen „Ostašovská Gießerei“ benannt haben, unter LIAZ Verwaltung gefallen. Derzeit ist dieses historische Objekt in einem hoffnungslosen Zustand der allmählichen physischen Zerstörung. In der Zukunft sollte hier ein modernes Gewerbegebiet entstehen.

Fabryka samochodów R.A.F. – LIAZ

Fabryka została założona przez Theodora von Liebiega w 1907 roku. Pierwszy samochód ze znaczkem R.A.F. wyjechał z warsztatu przy ul. Barwizkiej w 1907 roku, linia w Růžodole (Ostaszowie) była uruchomiona w 1908 roku. W 1909 r. produkowano tu już więcej niż dziesięć modeli samochodów. W 1916 roku fabryki zamknięto, ośrodek został sprzedany i do pustych hal wprowadziła się przędzalnia i fabryka dywanów.

W 1926 roku R. A. F. kupił Christian Linser, który w obiekcie ulokował wyposażenie odlewni. Po jego śmierci fabrykę kupiła firma W. Krefft z Gevelsbergu (1940). W 1941 roku zajmują fabrykę firma niemiecka Appelt, która przywraca tu produkcję części samochodowych. Pod koniec wojny fabryka została obrabowana, chociaż produkcję zachowano pod zarządem narodowym Appelt i co, później jako odlewnia Janka.

W 1958 roku fabryka, której zaczyna się mówić jak o „odlewni ostaszowskiej“, staje się częścią przedsiębiorstwa LIAZ. Współcześnie jest to wielokrotnie przebudowany ośrodek w stanie postępującej likwidacji. Jest tutaj planowana strefa przemysłowa.

RAF

Reichenberger Automobilfabrik

Ges. m. b. H.

Reichenberg (Böhmen)

Spolek přátel Ostasova / www.ostasov.eu

Europäische Union. Europäischer Fonds für regionale Entwicklung: Investition in Ihre Zukunft / Evropská unie. Evropský fond pro regionální rozvoj: Investice do vaší budoucnosti